процесів приходу іноземних інвесторів в Україну, але водночас порівняння обсягів ПІІ в ці роки свідчить і про приход більш потужніших ТНК [3].

Таким чином на Україну припадає лише 0,045% їх загальної кількості філій. Цей показник значно поступається показниками таких більш «транснаціоналізованих» країн, як Румунія (89911 філії), Чеська Республіка (близько 70 тис.), Угорщина (близько 26 тис.), Польща (близько 15 тис.) постсоціалістичного простору.

У той же час офіційно не було зареєстровано жодної власне української ТНК. А, скажімо, в Естонії в 2007 – 1 168, Литві – 285. Характерно, що до списку 25 найбільших ТНК із країн ЦСЄ на сьогодні входять 5 російських компаній, які посідають у ньому відповідно 1, 2, 4, 5 та 10 місця.

Таким чином, ми бачимо, що процеси транснаціоналізації поки що розвиваються в Україні асиметрично: вони переважно йдуть шляхом проникнення в країну іноземних ТНК а не в аспекті формування українських транснаціональних компаній.

Список використаної літератури

1. Грубов А.П. Взаимодействие транснациональных корпораций и национально-государственных экономических систем в условиях глобализации: дис. [Електронний ресурс] / канд. экон. наук : Грубов А.П. 08.00.01. - Оренбург, 2006 134 с. - РГБ ОД, 61:07-8/1762. – Режим доступу: http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/153124.html
2. Глобалізація світової економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://buklib.net/component/option,com_jbook/task,view/Itemid,36/catid,148/id,5230
3. Глобалізація та економічний розвиток [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vuzlib.net/me_kneu/9-1.htm
4. United Nations Conference on Trade and Development [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.unctad.org

O. A. Bezzubchenko

ASSESSMENT OF ACTIVITY TNC IN UKRAINE.

In the article the characteristics and patterns of development of internationalization of the modern stage. The conditions for entering the Ukrainian market of powerful transnational corporations (TNCs), which is carried out, usually in the form of foreign direct investment.

УДК 338.45:339.732

Т. В. Орєхова, Д. О. Левченко

ВЗАЄМОДІЯ ПРОМИСЛОВОГО ТА БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ГЛОБАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

В статті досліджено розвиток банківського сектору у світовому господарстві, питання взаємодії промислового та банківського секторів економіки в умовах зростання невизначеності глобального економічного середовища. Проведено аналіз ступеня впливу діяльності банківського сектору на формування показників, що характеризують розвиток реальних секторів економіки по групах країн.

Актуальність теми дослідження. Визначення банку як підприємства особливого роду, надане К. Марксом та розвинуте у 60-х роках XX ст. Герлі та Шоу, детермінує основне призначення банку як фінансового посередника − трансформатора боргових зобов'язань і ризиків, метою якого є виявлення агентів, здатних організувати пряме або непряме фінансування й фінансувати суб'єктів, які потребують фінансування (підприємства, галузі, економіка в цілому й інші сфери життя суспільства).

На кінець XX − початок XXI ст. тісний характер взаємодії між банківським та промисловим сектором набув серйозної трансформації. Головна диспропорція глобалізаційного економічного середовища світу полягає в розділенні єдиного фінансового-економічного простору на дві слабко взаємодіючі складові: фінансово-посередницький сектор, пов'язаний з обігом фінансового капіталу, і виробничий сектор, який відчуває нестачу фінансових ресурсів. Наслідком зростання даної диспропорції є в тому числі поточна глобальна економічна криза, що має структурний системний характер, найбільш постраждалим сектором у якій є саме фінансовий.

Дані проблеми є особливо актуальними для країн із транзитивною економікою, виробничий сектор яких до сих пір позбавлений реальної фінансової підтримки й достатніх інвестиційних ресурсів для відтворення і модернізації промислового капіталу. Наслідки такої диспропорції відчуваються в життєздатності макроекономічних систем у цілому.

Розвиток виробництва в умовах прискорення науково-технічного прогресу й загострення конкуренції потребує значних капітальних вкладень, які можливі тільки завдяки спільним зусиллям виробничих і фінансових структур. Потреба у взаємодії виробничих і фінансових структур пояснюється й необхідністю протистояння в конкурентній боротьбі зарубіжним корпораціям на вітчизняному та іноземному ринках. Об'єднання промислового та фінансового капіталу дозволить підвищити привабливість підприємств для інвесторів.

Виходячи з вищезазначеного дослідження взаємодії промислового та банківського секторів економіки в умовах зростання невизначеності глобального економічного середовища набуває своєї особливої актуальності.

Дослідженню проблематики й розвитку банківського сектору у світовому господарстві присвячені роботи таких зарубіжних та українських учених: К. Акамацу, П. Баклі, О. Білоруса, В. Білошапки В. Будкіна, А. Вербеке, Р. Вернона, Дж. Гелбрейта, Дж. Даннінга, М. Кассона, Р. Кейвза, Ч. Кіндлебергера, К. Коджими, П. Кругмана, Д. Лук'яненка, О. Мовсесяна, Ф. Ніккербоккера, В. Новицького, Т. Орєхової, О. Плотнікова, І. Рогача, В. Рокочі, Л. Руденко-Сударєвої, А. Ругмана, С. Хаймера, С. Якубовського та інших.

Незважаючи на велику кількість робіт як зарубіжних, так і вітчизняних учених із досліджуваної проблематики, слід відзначити, що питання взаємодії промислового та банківського секторів економіки в умовах зростання невизначеності глобального економічного середовища потребує подальшого системного дослідження, що зумовило вибір теми даної роботи.

Метою дослідження є аналіз ступеня впливу діяльності банківського сектору на формування показників, що характеризують розвиток реальних секторів економіки по групах країн.

Проведене МВФ дослідження глобальної фінансової стабільності на кінець 2010 р. свідчить про такі зміни по її ключових детермінантах (рис. 1):

− коливання на суверенних боргових ринках Європи збільшили вразливість банків і національних платіжних балансів до криз. Дії європейських урядів та Європейського банку, спрямовані на підвищення прозорості ринку, допомогли певною мірою стабілізувати ситуації, знизити невизначеність і відновити активність банків та суверенних фондів. Проте ризики все ще залишаються високими;

− макроекономічні ризики зросли у зв'язку зі збільшення пресингу на ринки фіскальної консолідації. На кінець 2010 р. спостерігається зменшення прогнозованих темпів зростання економік порівняно з початком року; кредитний ризик у 2010 р. залишається на межі 2009 р. у зв'язку зі стабілізацією корпоративних балансів і окремих індикаторів левериджу домогосподарств, проте баланси банків потребують на

сьогодні підтримки фінансової сталості у відповіді на виклики можливих фондових шоків, а також зворотного зв'язку з реальною економікою;

– незмінними залишаються ринкові ризики та ризики ліквідності, у той час як зменшилися умови для схильності інвесторів до ризику, а також монетарні та фінансові умови як результат ініціативних кроків центральних банків, спрямованих на подолання наслідків глобальної кредитної кризи;

– ризики ринків, що формуються, у 2010 р. також знизилися. Надлишки національних боргів у Європі призвели до обмеження їх європейськими ринками, що формуються.

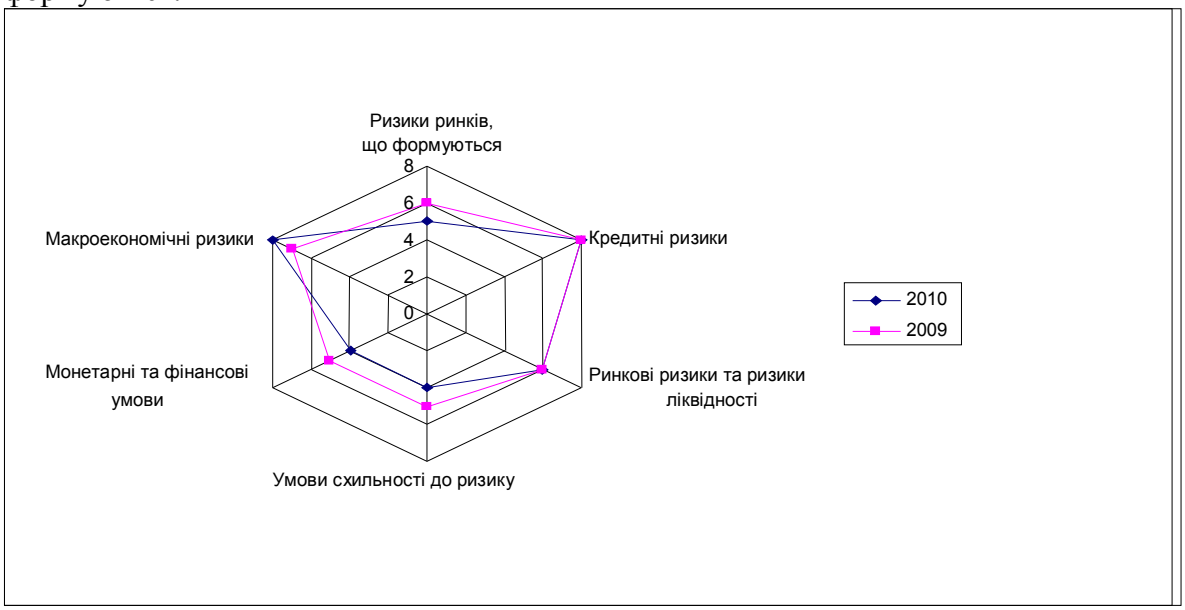

Рис. 1. **Карта глобальної фінансової стабільності за 2009-2010 рр. [Global financial stability report, 2010, IMF]**

Таким чином, останні опинилися перед необхідністю самостійно вирішувати проблеми високої волатильності потоків капіталу та структурної релокалізації активів із розвинутих країн.

За оцінками МВФ, списання з рахунків і борги, які принесла криза між 2007 та 2010 рр., за другу половину 2010 р. зменшилися на 100 млрд. дол., що підвищило безпеку світової банківської системи в цілому. Зростання банківської системи відбувається відповідно до витрат на захист фінансових інститутів від кредитного дефолту.

Структурна слабкість банківських балансів залишається. На сьогодні банки опинилися перед зростанням уразливості своїх балансів із точки зору зобов'язань. До 40% сукупних банківських зобов'язань припадає на агреговані зобов'язання єврозони проти 25%, які припадають на США, Великобританію та Японію разом. Долар залишається значним ресурсом у формуванні фондів європейських банків, що стає чинником контролю ззовні й уразливості.

Аналізуючи взаємозв'язок між формуванням потоків банківського капіталу й динамікою світового ВВП, слід зазначити перш за все перевищення обсягів банківського кредитування над обсягами світового валового продукту за останні 10 років від 1,85 раза у 2000 р. до 2,14 раза у 2001 р. (рис. 2).

Починаючи з 2003 р. спостерігалося повільне поступове зменшення цього перевищення та повернення у 2008 р. до показника 2000 р. Проте загальна тенденція такого співвідношення свідчить про критичний «перегрів» ринку банківського кредитування – тобто критичний відрив фіктивного спекулятивного капіталу від обсягів кредитування виробництва реального продукту.

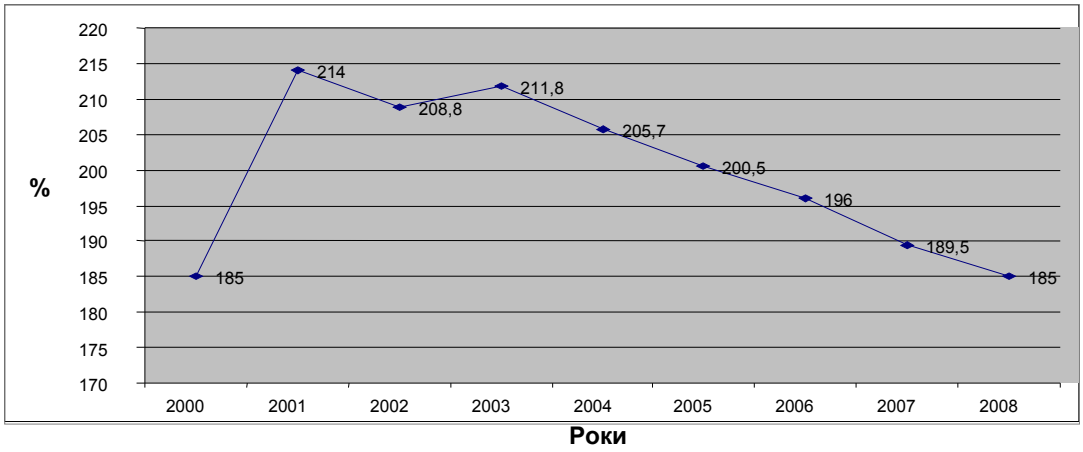

Рис. 2. **Відношення банківського кредитування до світового ВВП за 2000-2008 рр., %** [2]

Динаміку темпів зростання (падіння) світового ВВП наведено на рис. 3. При цьому зіставлення даних, поданих на рис. 2 та 3, свідчить, що стійкої залежності між темпами зростання (падіння) частки банківського кредитування у світовому ВВП та його формуванням не спостерігається, крім останніх трьох років загальних кризових явищ як у банківському секторі, так і інших секторах світової економіки.

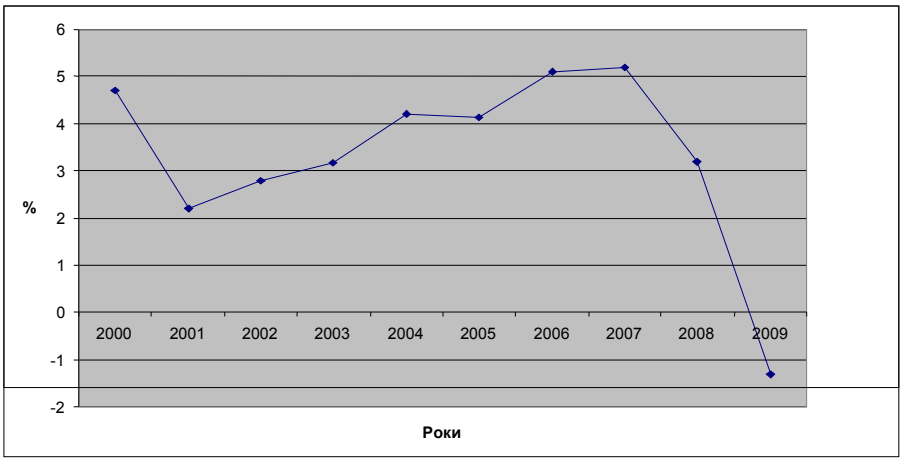

Рис. 3. **Динаміка темпів зростання (падіння) світового ВВП за 2000-2009 рр., %** [2]

Перевіримо отримані висновки шляхом кореляційно-регресивного аналізу. Розглянемо залежність, де Y − темпи зростання (падіння) світового ВВП у постійних цінах; X − відношення банківського кредитування до світового ВВП.

	Y	X
Mean	3,855556	199,5889
Median	4,140000	200,5000
Maximum	5,200000	214,0000
Minimum	2,200000	185,0000
Std. Dev.	1,062863	11,29241
Skewness	-0,144500	-0,134332
Kurtosis	1,693344	1,514121
Jarque-Bera	0,671577	0,855007
Probability	0,714774	0,652135
Observations	9	9

Знайдемо кореляційну матрицю факторів, що досліджуються:

	Y	X
Y	1,000000	-0,630051
X	-0,630051	1,000000

Проаналізувавши отриману кореляційну матрицю, можна зробити висновок про наявність зворотного зв'язку між X та Y. Однак цей зв'язок є недостатньо сильним.

Dependent Variable: Y				
Method: Least Squares				
Sample: 2000 2008				
Included observations: 9				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-statistic	Prob.
X	-0,059302	0,027626	-2,146611	0,0690
C	15,69149	5,521618	2,841829	0,0250
R-squared	0,396964	Mean dependent var		3,855556
Adjusted R-squared	0,310816	S.D. dependent var		1,062863
S.E. of regression	0,882358	Akaike info criterion		2,780692
Sum squared resid	5,449887	Schwarz criterion		2,824519
Log likelihood	-10,51311	F-statistic		4,607938
Durbin-Watson stat	1,335715	Prob(F-statistic)		0,068958

Перевірка значущості моделі здійснюється за критерієм Фішера, а значущість коефіцієнтів регресії − на підставі t-статистики.

У таблиці вказано значення F-statistic для всього рівняння (4,607938) і Prob(F-statistic) = 0,068958 > 0,05. Із цього випливає, що нульова гіпотеза H0 приймається і рівняння регресії не є статистично значущим при рівні значущості 0,05.

R-squared = 0,396964 вказує на те, що зміна Y описується коливанням чинника X на 39,69%.

Рівняння, що описує однофакторну модель, має такий вигляд:

$$Y = -0{,}05930158343*X + 15{,}6914927.$$

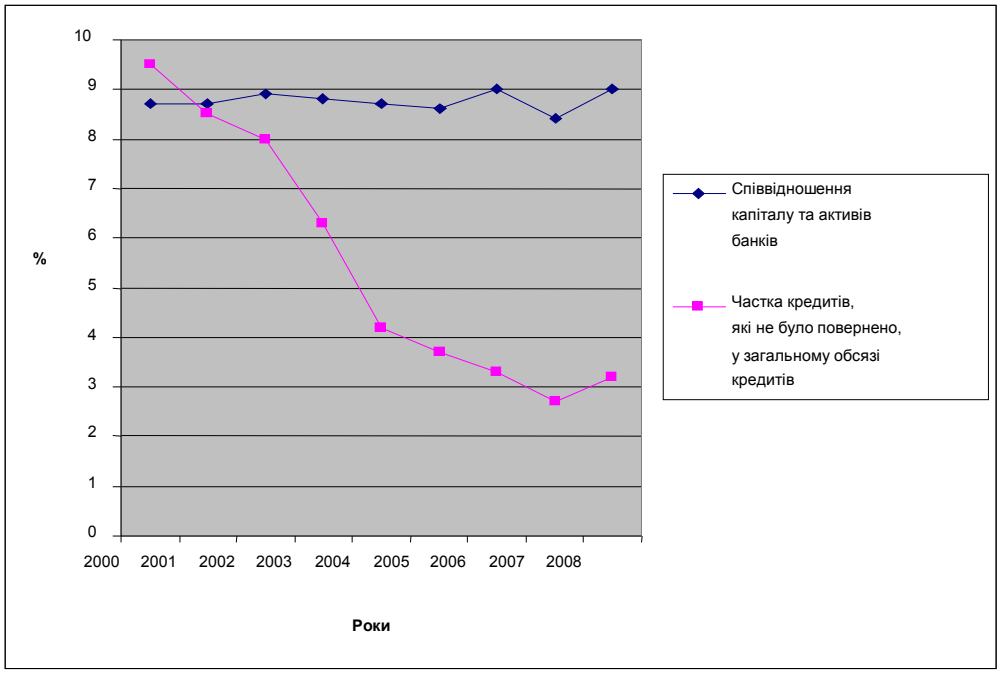

Рис. 4. **Динаміка показників ефективності світового банківського сектору за 2000-2008 рр., %** [2]

Отже, можна зробити висновок, що модель неадекватна й варіація залежної змінної Y слабо залежить від варіації незалежної змінної X.

Про неефективність банківського кредитування свідчать високі показники частки кредитів, які не було повернено в загальному обсязі кредитування, хоча останніми роками політика банків була спрямована на зменшення цих показників (рис. 4).

Проаналізуємо залежність темпів формування ВВП від показників банківської діяльності по групах країн: розвинутих (Великобританія, США, Швейцарія, Канада, Данія, Японія) і країн із транзитивною економікою (Казахстан, Македонія, Молдова, Російська Федерація, Україна, Сербія).

Перш за все, слід відзначити істотне перевищення окремими країнами середньосвітового показника обсягів кредитування банківським сектором обсягів сформованого ВВП (який у свою чергу є також увесь аналізований період близьким до 200%). Дана тенденція є характерною для Японії (перевищення від 3 до 4,5 раза), США (перевищення до 2,5 раза), Канади (в окремі роки 215-230%) (рис. 5).

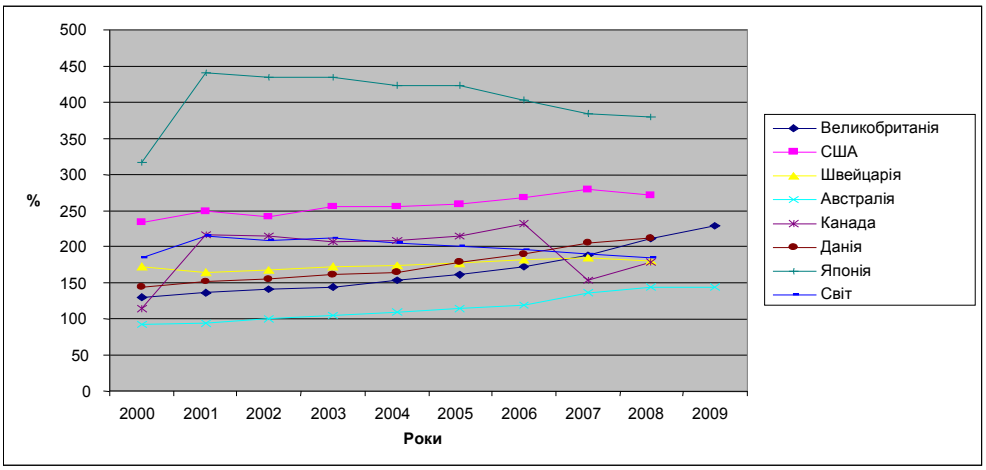

Рис. 5. **Динаміка внутрішнього кредитування банківським сектором окремих розвинутих країн світу та світу в цілому за 2000-2009 рр., % до ВВП** [2]

З одного боку, це є свідченням високої частки банківського кредитування, яке спрямовується на формування фіктивного капіталу для фінансування спекулятивних операцій у цих країнах, а з іншого – донорської ролі банківських систем цих країн для формування ВВП в інших країнах світу.

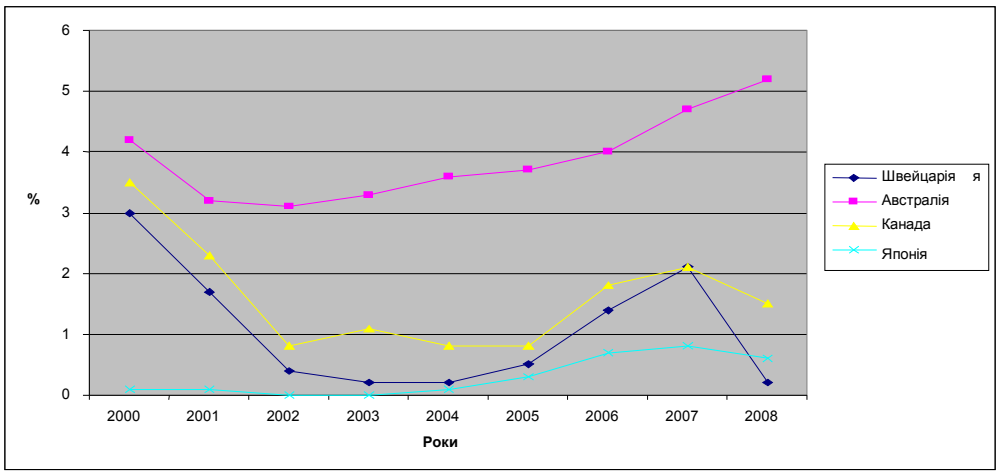

Рис. 6. **Динаміка ставки по депозитах по окремих розвинутих країнах за 2000-2008 рр., %** [2]

Динаміка ставки по депозитах по цій групі країн формувалася переважно практично на однакову рівні за винятком Австрії (із тенденцією до падіння із 3% у

2000 р. до практично 0% у 2003 р., тенденцією до зростання з 2004 по 2007 р. до рівня 2,1% і знову падіння у 2008 р.) (рис. 6). Водночас динаміка реальної ставки кредитування, скоригованої на темп інфляції, характеризувалася значною волатильністю по всіх країнах цієї групи весь аналізований період (рис. 7).

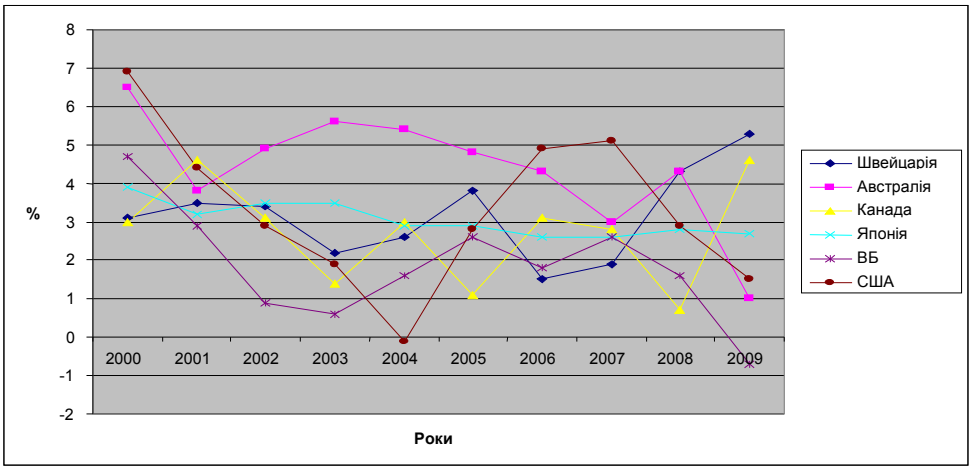

Рис. 7. **Динаміка реальної ставки кредитування по окремих розвинутих країнах світу за 2000-2009 рр., %** [2]

Динаміка темпів зростання ВВП країн цієї групи має тісну кореляційну залежність, що є ще одним доказом зростання холізму світу та глибини взаємного проникнення економік, особливо внутрішньогрупового. При середньому значенні цього показника із 2000 по 2007 р. на рівні 3-3,5% із 2008 р. спостерігається паралельне падіння темпів його зростання по всіх аналізованих країнах цієї групи (0,7-2%), а у 2009 р. – стрімке падіння (від -6% по Японії до -2,5 по Канаді) (рис. 8).

Стабільність фінансових систем більшості країн ПСЄ та СНД знаходиться під впливом ситуації у єврозоні у зв'язку з тим, що висока частка експорту цих країн орієнтована на єврозону.

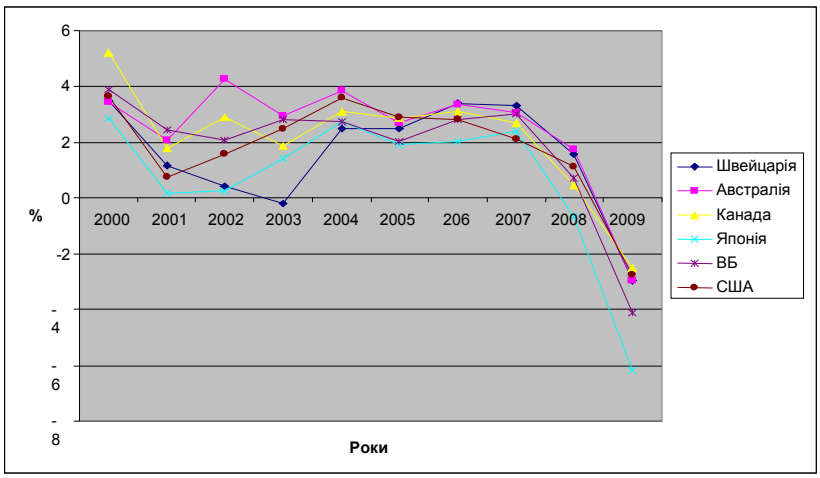

Рис. 8. **Динаміка темпів зростання (падіння) ВВП по окремих розвинутих країнах світу за 2000-2009 рр., %** [2]

Наприклад, спреди CDS цих країн знаходяться у прямій залежності від спредів єврозони. Валюти цих країн також мають більш тісний зв'язок із єврозоною, ніж з іншими ринками, що формуються, на відміну від країн Азії, Латинської Америки, Близького Сходу та Африки, які стали більш незалежними від провідних валют світу.

На відміну від інших регіонів світу у країнах ПСЄ та СНД продовжує спостерігатися відплив транснаціонального банківського капіталу. Причинами цього факту є декілька чинників, включаючи зменшення попиту на кредити, дефіцит фондів,

збільшення регуляторних вимог до банків з боку країн, що приймають. Водночас у країнах із високою часткою внутрішньої банківської власності та великими внутрішніми ринками, таких як Польща, Росія та Туреччина, останніми місяцями спостерігається зростання кредитування (рис. 9).

Кумулятивні транснаціональні банківські потоки по окремих країнах (% ВВП 2008 р. до періоду 4-го кварталу 2008 р. – 1-го кварталу 2010 р.) наведено на рис. 10.

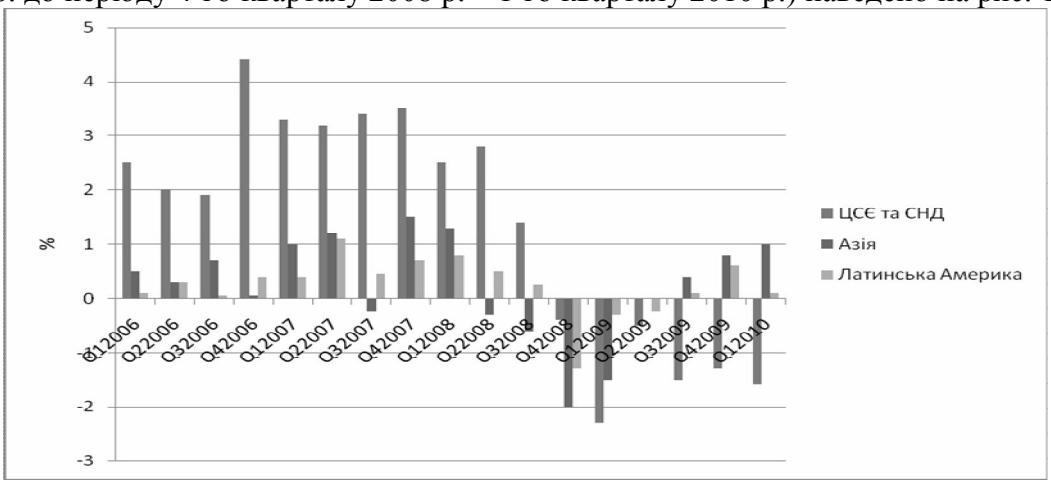

Рис. 9. **Транснаціональні банківські потоки по регіонах світу, % до річного ВВП** [2]

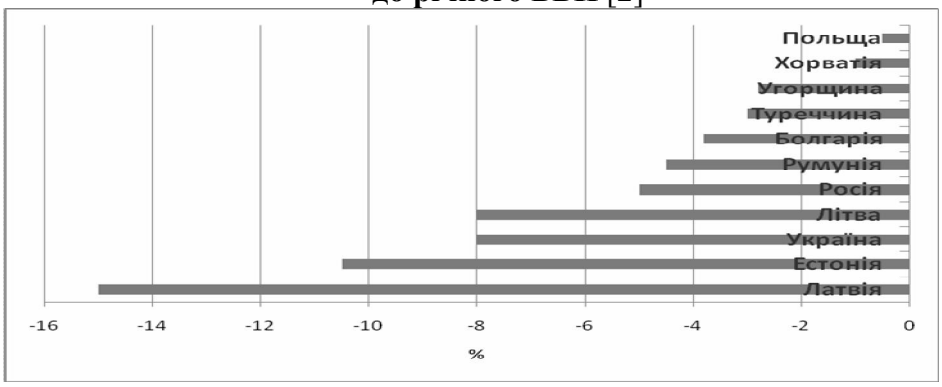

Рис. 10. **Кумулятивні транснаціональні банківські потоки по окремих країнах (% ВВП 2008 р. до періоду 4-го кварталу 2008 р. –1-го кварталу 2010 р.)** [2]

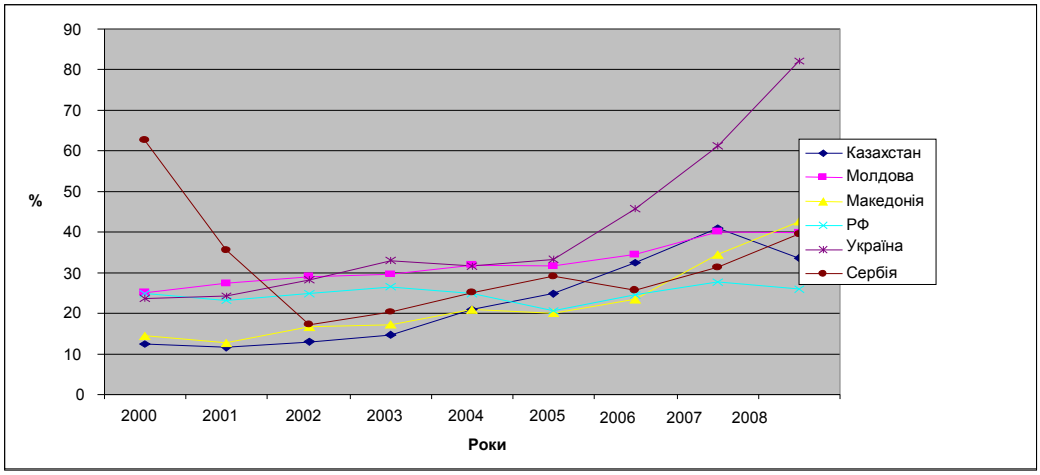

Рис. 11. **Динаміка внутрішнього кредитування банківським сектором окремих країн із транзитивною економікою за 2000-2008 рр., % до ВВП** [2]

Аналізуючи роль банківського сектору у формуванні реального ВВП транзитивних економік, слід зазначити перш за все його невисоке значення (у

середньому на рівні 25-30% весь аналізований період) і в цілому його позитивну динаміку по всіх країнах цієї групи (рис. 11).

Ставки по депозитах по всіх аналізованих країнах цієї групи значно перевищували середні значення по розвинутих країнах (від 4% у Російській Федерації до 24% у Македонії), що свідчить, по-перше, про високі темпи інфляційних процесів, по-друге − про незаповнений до цього часу дефіцит капіталу на цих ринках (рис. 12).

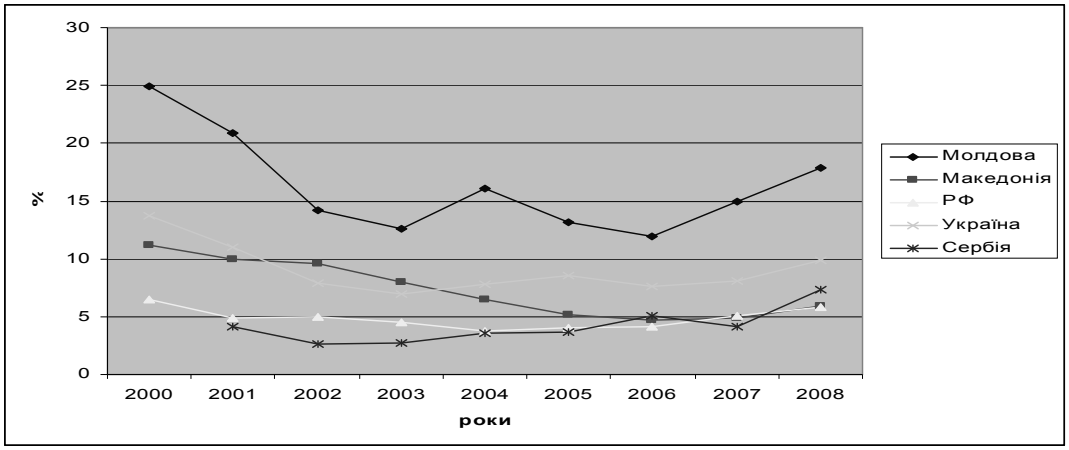

Рис. 12. **Динаміка ставки по депозитах по окремих транзитивних країнах за 2000-2008 рр., %** [2]

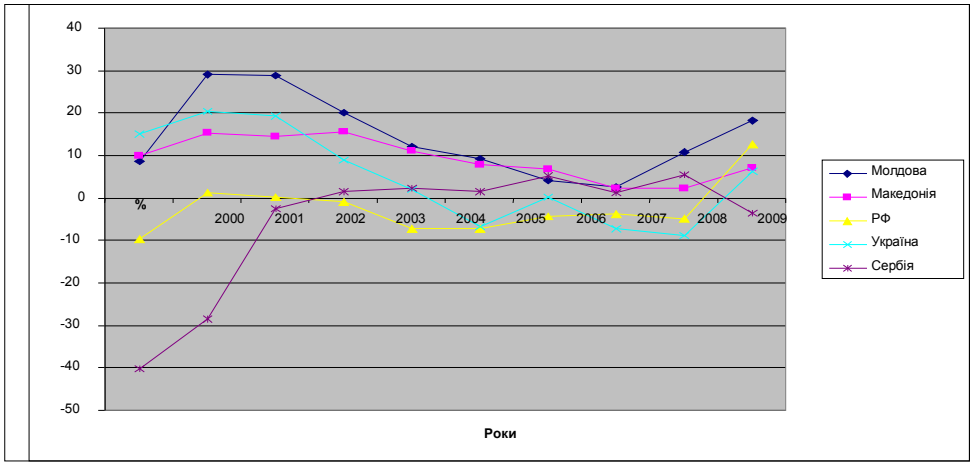

Рис. 13. **Динаміка реальної ставки кредитування по окремих транзитивних країнах світу за 2000-2009 рр., %** [2]

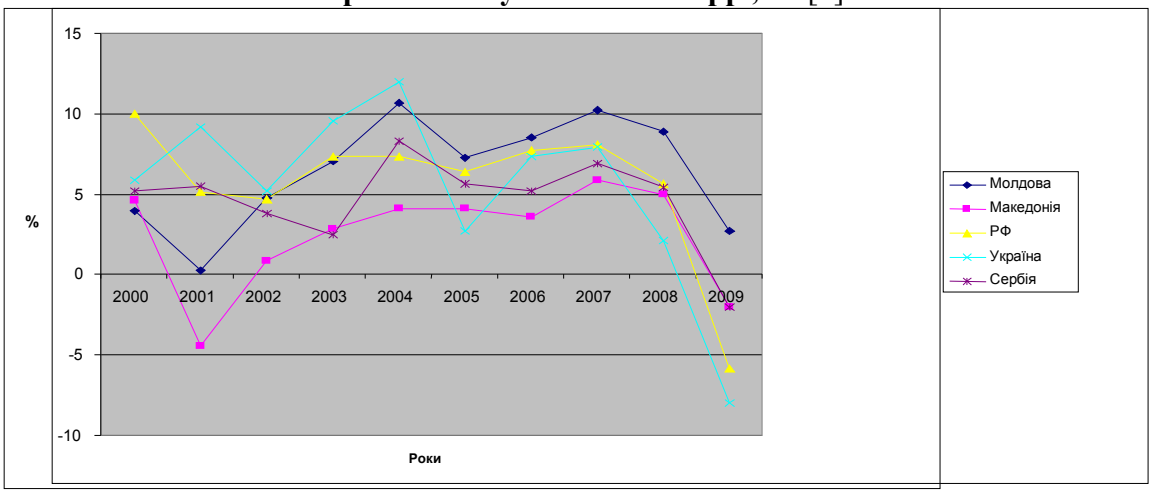

Рис. 14. **Динаміка темпів зростання (падіння) ВВП по окремих транзитивних країнах за 2000-2009 рр., %**

Динаміка реальної ставки кредитування характеризується значно меншим ступенем волатильності по даних країнах, ніж по розвинутих країнах світу в період із 2000 по 2008 р. (рис. 13).

Проте значною волатильністю характеризується динаміка темпів формування ВВП у цих країнах, що більшою мірою залежить від внутрішніх кризових явищ у цих країнах, ніж від загальносвітових тенденцій (рис. 14).

Порівняємо ступінь впливу показників діяльності банківського сектору на динаміку формування ВВП країн по групах ринкових, транзитивних економік та економіки України зокрема.

Розглянемо залежність, де Yi – динаміка ВВП по країнах групи ринкових економік (Швейцарія, Австралія, Канада, Японія, Великобританія та США); $X1_i$ – кредитна ставка по країнах на 2007 р.; $X2_i$ – депозитна ставка по країнах на 2007 р.; $X3_i$ – внутрішнє банківське кредитування по країнах на 2007 р.

Вихідні дані аналізу

Країни	Y	X1	X2	X3
Швейцарія	3	1,9	2,1	185,5
Австралія	3,06	3	4,7	135,9
Канада	2,7	2,8	2,1	140,2
Японія	2,4	2,6	0,8	384,1
Великобританія	3,02	2,6	-	188,4
США	2	5,1	-	278,8

Кореляційна матриця оцінок параметрів

	Y	X1	X2	X3
Y	1,000000	-0,129318	0,809944	-0,544074
X1	-0,129318	1,000000	0,456532	-0,247180
X2	0,809944	0,456532	1,000000	-0,502771
X3	-0,544074	-0,247180	-0,502771	1,000000

Описові статистики

	Y	X1	X2	X3
Mean	2,695000	3,000000	2,425000	197,8167
Median	2,850000	2,700000	2,100000	186,9500
Maximum	3,060000	5,100000	4,700000	384,1000
Minimum	2,000000	1,900000	0,800000	135,9000
Std. Dev.	0,426134	1,093618	1,635797	125,7370
Skewness	-0,715597	1,305522	0,652024	0,062237
Kurtosis	2,034462	3,517578	2,096953	2,303161
Probability	0,688960	0,412434	0,810852	0,939286
Observations	6	6	4	6

Зворотний зв'язок – X1 та X2, прямий – із X3, слабкий зв'язок – X1, достатньо сильний – X2, середній – із X3.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
X1	-0,246340	0,099327	-2,480104	0,1313
X2	0,016082	0,072492	0,221839	0,8450
X3	-0,002266	0,001316	-1,721496	0,2273
C	3,903806	0,483758	8,069752	0,0150
R-squared	0,883408	Mean dependent var		2,695000
Adjusted R-squared	0,708519	S.D. dependent var		0,426134
S.E. of regression	0,230065	Akaike info criterion		0,133814
Sum squared resid	0,105860	Schwarz criterion		-0,005013
Log likelihood	3,598558	F-statistic		5,051258
Durbin-Watson stat	2,688733	Prob(F-statistic)		0,169687

Із метою поліпшення моделі виведемо з аналізу змінну X2.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
X1	-0,251237	0,080039	-3,138921	0,0517
X3	-0,002425	0,000913	-2,657140	0,0765
C	3,979269	0,284273	13,99804	0,0008
R-squared	0,880539	Mean dependent var		2,695000
Adjusted R-squared	0,800898	S.D. dependent var		0,426134
S.E. of regression	0,190145	Akaike info criterion		-0,175211
Sum squared resid	0,108465	Schwarz criterion		-0,279331
Log likelihood	3,525633	F-statistic		11,05637
Durbin-Watson stat	2,894808	Prob(F-statistic)		0,041290

Модель поліпшилась, стала в цілому значущою. Виведемо з моделі X3.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
X1	-0,301672	0,123314	-2,446383	0,0707
C	3,600017	0,389887	9,233492	0,0008
R-squared	0,599391	Mean dependent var		2,695000
Adjusted R-squared	0,499238	S.D. dependent var		0,426134
S.E. of regression	0,301552	Akaike info criterion		0,701450
Sum squared resid	0,363733	Schwarz criterion		0,632036
Log likelihood	-0,104349	F-statistic		5,984789
Durbin-Watson stat	2,570364	Prob(F-statistic)		0,070720

Фактор X1 незначущий, тобто не впливає сильно на залежну Y.

Таким чином, проведений аналіз довів, що показники розвитку банківського сектору по країнах із ринковою економікою не справляють значного впливу при рівні значущості 0,05 на розвиток реального ВВП у країнах цієї групи. Проаналізуємо аналогічну залежність для країн із транзитивною економікою.

Країни	Y	X1	X2	X3
Росія	8,1	-3,8	5,1	27,6
Україна	7,94	-7,2	8,1	61,1
Молдова	10,2	2,5	15	40,2
Македонія	5,86	2,4	4,9	34,4
Сербія	6,9	1,2	4,1	31,4

Описові статистики

	Y	X1	X2	X3
Mean	7,800000	-0,980000	7,440000	38,94000
Median	7,940000	1,200000	5,100000	34,40000
Maximum	10,20000	2,500000	15.00000	61,10000
Minimum	5,860000	-7,200000	4,100000	27,60000
Std. Dev.	1,615797	4,328048	4,490880	13,21658
Skewness	0,385841	-0,592813	1,129208	1,077950
Kurtosis	2,200930	1,656331	2,660412	2,676593
Jarque-Bera	0,257085	0,668990	1,086617	0,990103
Probability	0,879376	0,715699	0,580823	0,609539
Observations	5	5	5	5

Кореляційна матриця оцінок параметрів

	Y	X1	X2	X3
Y	1,000000	-0,067351	0,877438	0,214443
X1	-0,067351	1,000000	0,166386	-0,582384
X2	0,877438	0,166386	1,000000	0,368138
X3	0,214443	-0,582384	0,368138	1,000000

Зворотний зв'язок – X1, прямий – із X3, слабкий зв'язок – із X1 та X3, достатньо сильний – із X2.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
X1	-0,222728	0,107594	-2,070080	0,2865
X2	0,426884	0,090660	4,708606	0,1332
X3	-0,069660	0,037367	-1,864197	0,3134
C	7,118251	1,177418	6,045647	0,1044
R-squared	0,959043	Mean dependent var		7,800000
Adjusted R-squared	0,836174	S.D. dependent var		1,615797
S.E. of regression	0,654002	Akaike info criterion		1,979148
Sum squared resid	0,427718	Schwarz criterion		1,666698
Log likelihood	-0,947870	F-statistic		7,805362
Durbin-Watson stat	2,443361	Prob(F-statistic)		0,255905

Отримана модель такий має вигляд: Y=7,11 – 0,22X1 + 0,43X2 - 0,07X3.

Із метою поліпшення моделі виведемо з аналізу змінну X3.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
X1	-0,081916	0,114616	-0,714697	0,5490
X2	0,328834	0,110460	2,976938	0,0967
C	5,273201	0,954015	5,527376	0,0312
R-squared	0,816710	Mean dependent var		7,800000
Adjusted R-squared	0,633420	S.D. dependent var		1,615797
S.E. of regression	0,978299	Akaike info criterion		3,077706
Sum squared resid	1,914137	Schwarz criterion		2,843368
Log likelihood	-4,694264	F-statistic		4,455828
Durbin-Watson stat	2,692609	Prob(F-statistic)		0,183290

Отримана модель такий має вигляд: Y = 5,27 – 0,08X1 + 0,33X2. Виведемо з моделі X1.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
X2	0,315698	0,099645	3,168234	0,0505
C	5,451206	0,842503	6,470252	0,0075
R-squared	0,769898	Mean dependent var		7,800000
Adjusted R-squared	0,693198	S.D. dependent var		1,615797
S.E. of regression	0,894986	Akaike info criterion		2,905157
Sum squared resid	2,403000	Schwarz criterion		2,748932
Log likelihood	-5,262892	F-statistic		10,03770
Durbin-Watson stat	1,759830	Prob(F-statistic)		0,050549

Отримана модель такий має вигляд: Y = 5,45 + 0,32X2.

Фактор X2 значущий, модель у цілому значуща. А залежність Y від фактора X описується на 81,6%.

Таким чином, усі досліджені змінні, що характеризують показники діяльності банківського сектору у країнах із транзитивними економіками, мають тісний зв’язок із формуванням реального сектору цих країн.

Перевіримо гіпотезу стосовно зв’язку між розвитком банківського та промислового секторів для України, досліджуючи динаміку вищенаведених показників з 2000 по 2008 р.

Вихідні дані

Y	X1	X2	X3
4,7	15	13,7	5,85
2,2	20,3	11	9,2
2,8	19,2	7,9	5,2
3,16	8,9	7	9,56
4,2	2	7,8	12
4,14	-6,7	8,6	2,7
5,1	0,3	7,6	7,3
5,2	-7,2	8,1	7,94
3,2	-8,8	9,9	2,1

Описові статистики

	Y	X1	X2	X3
Mean	3,855556	4,777778	9,066667	6,872222
Median	4,140000	2,000000	8,100000	7,300000
Maximum	5,200000	20,30000	13,70000	12,00000
Minimum	2,200000	-8,800000	7,000000	2,100000
Std. Dev.	1,062863	11,49867	2,134245	3,245820
Skewness	-0,144500	0,177297	1,236502	-0,073274
Kurtosis	1,693344	1,487419	3,412842	2,033294
Jarque-Bera	0,671577	0,905114	2,357322	0,358499
Probability	0,714774	0,636000	0,307691	0,835897
Observations	9	9	9	9

Знайдемо кореляційну матрицю оцінок параметрів.

	Y	X1	X2	X3
Y	1,000000	-0,533413	-0,047353	0,030961
X1	-0,533413	1,000000	0,345001	0,322795
X2	-0,047353	0,345001	1,000000	-0,253060
X3	0,030961	0,322795	-0,253060	1,000000

Зворотний зв'язок із X1 та X2, прямий – із X3, зв'язок слабкий.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
X1	-0,069250	0,038356	-1,805466	0,1308
X2	0,149062	0,202167	0,737319	0,4941
X3	0,114131	0,131827	0,865764	0,4262
C	2,050589	2,287968	0,896249	0,4112
R-squared	0,396242	Mean dependent var		3,855556
Adjusted R-squared	0,033987	S.D. dependent var		1,062863
S.E. of regression	1,044645	Akaike info criterion		3,226333
Sum squared resid	5,456415	Schwarz criterion		3,313989
Log likelihood	-10,51850	F-statistic		1,093822
Durbin-Watson stat	2,118693	Prob(F-statistic)		0,432506

Модель незначуща, змінні – незначущі. Із метою поліпшення моделі виведемо з аналізу змінну X2.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
X1	-0,056071	0,032621	-1,718900	0,1364
X3	0,074258	0,115562	0,642583	0,5443
C	3,613134	0,828925	4,358821	0,0048
R-squared	0,330597	Mean dependent var		3,855556
Adjusted R-squared	0,107462	S.D. dependent var		1,062863
S.E. of regression	1,004131	Akaike info criterion		3,107324
Sum squared resid	6,049680	Schwarz criterion		3,173066
Log likelihood	-10,98296	F-statistic		1,481604
Durbin-Watson stat	1,842097	Prob(F-statistic)		0,299960

Із метою поліпшення моделі виведемо з аналізу змінну X3.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
X1	-0,049305	0,029551	-1,668463	0,1392
C	4,091125	0,350099	11,68561	0,0000
R-squared	0,284529	Mean dependent var		3,855556
Adjusted R-squared	0,182319	S.D. dependent var		1,062863
S.E. of regression	0,961101	Akaike info criterion		2,951656
Sum squared resid	6,466012	Schwarz criterion		2,995484
Log likelihood	-11,28245	F-statistic		2,783768
Durbin-Watson stat	1,880317	Prob(F-statistic)		0,139157

Параметр X1 залишився, як і раніше, незначущим, і модель також не є адекватною за Prob(F-stat) > 0,05. Низьке значення R-sq указує на слабку залежність варіації Y від X, тобто банківський сектор слабко впливає на динаміку реального ВВП в Україні. Проте на сьогодні спостерігається зростання латентної взаємодії між банківським та промисловим секторами у складі сформованих в Україні фінансово-промислових груп.

Висновки. Проведений компаративний економіко-математичний аналіз ступеня впливу діяльності банківського сектору на формування реального ВВП по групах країн із ринковими та транзитивними економіками, зокрема України, показав, що: показники розвитку банківського сектору по країнах із ринковою економікою не має значного впливу на розвиток реального ВВП у країнах цієї групи, у зв'язку з високим ступенем їх інтегрованості до глобального фінансового ринку; змінні, що характеризують показники діяльності банківського сектору у країнах із транзитивними економіками мають тісний зв'язок із формуванням реального сектору цих країн; проте в Україні спостерігається зворотна ситуація у зв'язку з високим дефіцитом на національному ринку довгих грошей, які мають спрямовуватися на розвиток довгострокових проектів у промислових секторах національної економіки.

Список використаної літератури

1. Global financial stability report, 2010, IMF [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://imf.org/external/pubs/ft/gfsr/2010/02/index.htm
2. World Economic Outlook Database [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2010/02/weodata/index.aspx

T. V Orekhova., D.A. Levchenko

THE INTERACTION OF INDUSTRIAL AND BANKING SECTORS IN AN INCREASINGLY UNCERTAIN GLOBAL ENVIRONMENT.

In the article the development of the banking sector in the global economy, the interaction of industrial and banking sectors in an increasingly uncertain global economic environment. The analysis of the impact of the banking sector of indicators describing the development of the business by groups of countries.

УДК 339.1(1-77)

Я. А. Дубенюк

СУЧАСНІ РЕЖИМИ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ У КРАЇНАХ З РІЗНИМ ТИПОМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

У статті розглянуто особливості сучасних режимів регулювання міжнародної торгівлі у розвинутих країнах, країнах, що розвиваються, а також кранах Центральної та Східної Європи, зокрема в Україні. Значну увагу приділено оцінці застосування ставок мита на продукцію окремих галузей у країнах з різним типом соціально-економічних систем.

Актуальність дослідження. Сучасні процеси глобалізації та регіоналізації світового господарства, які є, з одного боку, протилежними, а з іншого, – в значній мірі взаємопов'язаними та взаємообумовлюючими, призводять до значних змін у системі регулювання міжнародних економічних, зокрема, торговельних відносин між країнами та їх угрупуваннями. Набір інструментів, спрямованих на захист внутрішніх ринків, постійно удосконалюється та розширюється, і ці процеси відбуваються на тлі одночасної лібералізації міжнародної торгівлі, що характеризується значними